

ДЕЈАН АЛЕКСИЋ

РАДНО ВРЕМЕ РАЈА

О ВЕЛИКОЈ ПЕСМИ

Нема данас великих песама, жали ми се
Стари пријатељ, доктор књижевних наука,
Који једе само библијско воће, поглавито смокве.
То је, каже, нека врста дијете.

Знам на шта мисли, иако годинама покушавам
Да напишем *анђео* а да се због тога
Не осећам лоше, чак и када који од њих
Обори к мени лишце, не веће од нокта.

Једном, у Грчкој, неки бркати пиљар,
Што је пред радњом певушећи чисто пуцак,
Научио ме је поетици изневерене поенте.

Бирао сам воће с његове тезге
И понављао стихове тек започете песме:
Друго лице
Ти који ниси ја
Условно слободан
Зарад драматичке правде.

Велика песма је смоквин лист после стида,
Али пре тела; велика песма нема петелјку,
Као што ни Ева не може имати пуцак.

Нека врста дијете, каже стари пријатељ.
Управо тако, обрачун с вишком себе
Заснован на бризи да те може понестати у Ја.
Друго лице
Ти који ниси ја
Условно слободан
Зарад грамаиичке љравде.

А ја знам: велика песма је лепа слушкиња.
Поспрема одаје у тврђави академске озбиљности.
Кад врисне, то је зато што се анђелчић
Кикоће вирећи јој под сукњу.
Тај бестидник што ће до увече постати
Астигматични властелин пун гнева.

Као онај грчки пиљар, запао у јарост,
Јер камион означен натписом *Меџафора*
Иде уназад, претећи да низ улицу распе
Све те јабуке, смокве и грожђе.

ПРОДАВАЧИЦА СРЕЋКИ ДОРУЧКУЈЕ

Felix, qui potuit rerum cognoscere causas

Publius Vergilius Maro

Нема сумње да је људска
Усамљеност настала мимо људи;
Можда на пресеку две слатке невоље
Од којих је једна твоја.

Јер ко би тако рано напуштао
Топле постељне обале,
Спреман за обнову своје сироте
Усамљености у једноличној служби.

Ипак: бити као после хиљаду година
У сунце изнова загледан профил императора
С кованице заостале у бразди,
Иза руменог орача који пева.

И треба да пева, кад већ зна
Све о нитковлуку, а помало и о брашну,
Оваквом, рецимо, какво је у ђевреку
Који доручкује продавачица срећки.

Затворена у црвеној трафици
Крај које минеш сваког јутра.
Погледај како је пронађена у себи,
Док врхом лизнутог кажипрста

Сабира отпали сусам и полаже га
На језик, с којег би могао склизнути
И пробран Вергилијев стих,
Кад не би било толико среће
Коју још треба продати.

ЧИТАЛАЧКА ЕТИДА

Како нам је зима приредила оскудицу,
Седимо крај топлих пећи с књигама у крилу.
Очас пред нама искрсавају велике теме –
Нешто о лавиринтима бића и световима
Иза сна, али и сцена са три старице
Што ћућоре о богу, као да хвале сир.

Штета је не знати о њима више
Но што открива шкрта реченица.
Каже ли, рецимо, једна од њих: „Оде и она
Анка што је под старост свако јутро чистила
Сребрну пуцад на својој венчаници.”
То не можемо знати. Уместо тога,

Играмо се лепотом штампарске грешке
Која у невиној речи буди разбојничку нарав.
Самим тим, све је спремно да се каже:
Добра је, заиста добра, ова наша пећ.
Да има реп, могла би се тући по топлим боковима
Разгонећи нам поспане мисли као златне муве.

О, наше мисли кренуле су путем на којем
Ускоро неће имати шта да сретну,
И залуд ћемо тражити призор стварнији
Од три старице у хладној реченици.
Али где су њихови богобојажљиви
Мужеви, ако су уопште међу живима?

Било би добро да јесу, макар један од њих.
А тај би, на пример, могао да седи иза куће,
Међу вечерњим сенкама, и да каже:
„Гледам у тебе, мала пепељаро,
Твоје среће ради, као у туђ длан,
И видим гробље свега што сретнем у ватри.”

Али ми то не можемо знати. Размакнемо ли завесе,
Видимо само како зима шаље своју децу
По свету, да просе нашим длановима.

ИХТИОЛОШКО СПАСЕЊЕ

Стари локални филозоф
Враћа се из риболова.
Котарица му је мокра и празна,
Али он се смешка, као да је
Пронашао кључеве живота.

Ускоро ће задремати на клупици
Пред зградом, у сенци билборда
С оптимистичком фразом.

То је оронили кварт где дани
Врте се налик тоцилу на којем
Досада оштри своја сечива.
Свако мало, понеко чудо
Дође да лизне своју крв.

Али дођу и деца, доносећи
Кутијице с новим ровцима и
Глистама, у замену за мали трик.
Стари локални филозоф препијава
Цепове тражећи шпил карата.

Шапуће нешто себи у браду,
Као да разговара са глувонемим рибљим богом,
Далеким за дела људске самоће.

РАДНО ВРЕМЕ РАЈА

О овоме хоћу да вам причам, пријатељи:
Била је једна псећа кућица
Доле, у дну гостионичаревог врта,
И једна бува којој Господ
Даде задужење да пронађе свога пса.

А од прве зоре тек се беше охладио свет,
Тако да капију између сновидице и јаве
Чуваху луда везиља и глуви добошар.

Пусто у вароши беше тих дана;
Једни одоше да слушају пророке,
Други да лижу мед из лављих лешина,
А трећи шеширима да пресипају ветар
Из једног сећања у друго.

Сама од себе, клатила се љуљашка
Окачена о квргаво дрво иза црквице,
Где су беле кокошке у гнози
Кљуцале рибљу главу.

Шта сам друго могао, него да
Мислим о Вама, док тако радознало
Нагнути над овим редовима
Заборављате пијацу и јавни превоз,
Болесну рођаку, алергије и кредит,
И бивате само моји – свита доконог
Превртљивца, док траје радно време раја.